

PŘEŠTICKÉ ČERNOSTRAKATÉ PRASE

Přeštické prase se odvozuje od krajových rázů prasat, které vznikly křížením původních klapouchých prasat s anglickými a německými plemeny v oblasti Přeštic, Domažlic a na Klatovsku.

- kombinovaný užitkový typ masosádelný
- typické černostrakatým zbarvením, s širokou a krátkou hlavou, s klopenými ušima
- prasnice dosahují hmotnosti 215-235 kg, kanci 260-280 kg
- prasnici se narodí 8 až 11 selat v jednom vrhu
- pomalejší růst a vyšší schopnost ukládání tuku ve svalovině přispívá k výborným chuťovým vlastnostem masa

K regeneraci plemene v 50. letech 20. století bylo využito zejména plemeno německé sedlovité.

V roce 1964 bylo plemeno přeštické černostrakaté uznáno za samostatné a dále šlechtěno ke zlepšení masné užitkovosti, křížením s plemeny saddleback a hampshire z Anglie.

Od roku 1983 se chová jako uzavřená populace bez vlivu cizích genů.

NÁRODNÍ CENTRUM
pro genetické zdroje zvířat

Co je to NÁRODNÍ PROGRAM?

Národní program podporuje uchování genofondu původních domácích plemen hospodářských zvířat.

Byl zahájen v roce 1994 ve VÚŽV v Praze Uhřetěvesi a později jako jedna z priorit Ministerstva zemědělství zařazen mezi programy podporované v rámci národních dotací.

**MOŽNOST ČERPÁNÍ STÁTNÍ PODPORY
JE HLAVNÍM BENEFITEM ÚČASTI V NÁRODNÍM PROGRAMU**

Z účasti v Národním programu vyplývají nejen práva, ale také povinnosti, které jsou stanoveny v Národním programu a v § 14 zákona č. 154/2000 Sb. („plemenářský zákon“). Účastník je povinen se s nimi seznámit a řídit se jimi, zejména dodržovat stanovenou metodiku chovu.

O zařazení do Národního programu rozhoduje Ministerstvo zemědělství na základě žádosti vlastníka genetického zdroje. Pro zařazení do programu není podmínkou členství v uznaném chovatelském sdružení.

Bližší informace a postup pro podávání žádosti o zařazení do Národního programu jsou uvedeny na webových stránkách Ministerstva zemědělství

www.eagri.cz → rozcestník → zemědělství → genetické zdroje

Pro možnost čerpání dotace v daném roce musí být žádost o zařazení do Národního programu doručena na Ministerstvo zemědělství nejpozději do 31. 7. daného roku.

KONTAKTY

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR
oddělení OZE a environmentálních strategií
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
<http://eagri.cz/public/web/mze/kontakty/organizace/100026962.html>

NÁRODNÍ KOORDINAČNÍ STŘEDISKO
Ing. Věra Mátlová, národní koordinátor
Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i.
Přátelství 815, 104 00 Praha Uhřetěves
• www.vuzv.cz • tel. 724 038 032
• matlova.vera@vuzv.cz

Uznané chovatelské sdružení

SVAZ CHOVATELŮ PRASAT, z. s.
Ing. Jan Stibal, Bavorská 856/14, 150 00 Praha 5
www.schpcm.cz | tel. 266 712 861 | info@schpcm.cz

spolupráce

VÝZKUMNÝ ÚSTAV ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY, v. v. i.
Ing. Eva Václavková, Ph.D., Komenského 1239, 517 41 Kostelec nad Orlicí
www.vuzv.cz | tel. 494 323 384 | vaclavkova.eva@vuzv.cz

Významné hospodářské vlastnosti odrůd pšenice jarní (ÚKZÚZ, 2015-2018)

Kategorie jakosti	Doporučené odrůdy													Ostatní		
	E	E	E	A	A	A	A	B	B	B	B	E	A	B		
Příměr standardních odrůd (t ha ⁻¹)	Alicia	KWS Sharki	Astrid	Kitri	Pexeso	Libertina	Anabel	Toccata	Kabot	Odeta	Registana	KWS Mairra	Tercie	Quintus		
Výnos zrna (%)																
neošetřená varianta (N)	7,77	90	92	90	96	95	95	93	96	97	94	92	88	91	93	
ošetřená varianta (O)	8,36	98	98	98	102	101	101	98	103	103	101	100	98	98	99	
Agronomická data:																
Metání - rozdíl od odrůdy Tercie ve dnech	2	2	3	2	1	-2	0	1	3	-4	1	-1	72	3		
Zralost - rozdíl od odrůdy Tercie ve dnech	2	0	1	2	1	0	1	1	2	-1	1	1	120	1		
Délka rostlin (cm)	90	90	87	81	90	86	79	90	85	84	88	86	75	86		
Odolnost proti poléhání (9-1)	6	5	6	7	6	7	7	6	7	7	7	7	8	6		
Počet produktivních stébel na m ²	590	600	539	596	613	564	583	537	547	608	508	536	543	585		
Odolnost proti chorobám - polní hodnocení (9-1):																
Padlí pšenice (padlí travní) na listu	6	6	6	8	6	8	8	6	5	4	7	5	7	6		
Padlí pšenice (padlí travní) v klasu	8	8	7	8	7	8	8	7,5	7	6	8	7	8	8		
Komplex listových skvrnitostí pšenice	7	7	6	7	7	7	7	7	6,5	7	7	5,5	6	7		
Feosferiová skvrnitost (braničnatka) v klasu	8	8	7	8	7,5	8	7,5	8	7	8	7	7	7	8		
Hnědá rzivost pšenice (rez pšeničná)	7	8	6	8	7	7	7	7	8	6	6	7	5	7		
Žlutá rzivost pšenice (rez plevová)	7	8	7	7	7	8	8	8	8	8	8	5	7	8		
Odolnost proti chorobám - testy VÚRV Ruzyně, v.v.i.:																
Fuzariózy klasů - obsah DON (mg.kg ⁻¹)	23	29	40	58	17	44	29	24	53	40	37	48	37	32		
Žlutá rzivost (rez plevová), (9-1)	9	7,5	7,5	6,5	6,5	9	9	9	9	9	9	6	9	8		
Černá rzivost (rez travní), (9-1)	7,5	7,5	5	8	6,5	6,5	6,5	7,0	3,5	7,5	7	3	6	7		
Kvalita zrna:																
Sedimentační test Zelený (ml)	65	69	61	61	62	52	57	56	49	48	60	58	57	58		
Obsah dusíkatých látek v sušině (%)	14,1	14,7	14,0	13,4	13,6	13,4	13,4	13,3	13,5	12,9	13,8	13,7	13,7	13,8		
Číslo poklesu (s)	336	369	384	379	315	390	378	333	361	333	337	346	393	310		
Objemová hmotnost (g.l ⁻¹)	826	817	805	791	821	826	812	805	793	783	804	823	808	795		
Tvrdost - PSI (%)	12	13	12	11	12	13	13	12	12	13	12	10	14	10		
Alveograf - W - deformační energie (10 ⁻⁴ J)	338	341	285	306	324	277	318	321	260	260	347	322	314	324		
Alveograf - P/L - poměrové číslo	0,7	0,5	0,7	1,2	0,6	0,9	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	1,0	0,8	0,9		
Hmotnost 1000 zrn (g)	42	44	39	42	43	41	38	47	47	41	45	42	38	42		
Množitelé plochy 2018 (E+C1,%)	8	8	12	2	2	-	2	-	8	-	7	4	4	3		
Rok registrace	2016	2018	2012	2017	2018	2018	2014	2018	2017	2017	2016	2015	2008	2014		

Pekalářská jakost: E - elitní, A - kvalitní, B - chlebová, C - nevhodná pro pekařské využití
 Varianty pěstování: N = neošetřeno fungicidy ani morforegulatory, O = ošetřeno fungicidy a morforegulatory, zvýšené dusíkaté hnojení
 Bodové hodnocení: 9 = nepoléhavá, odolná proti napadení, 1 = zcela poléhavá, náchylná k napadení
 Relativní výnosy jsou vztahovány k průměru odrůd Alicia, Anabel, Astrid, Kabot, Kitri, KWS Mairra, KWS Sharki, Libertina, Odeta, Pexeso, Quintus, Registana, Tercie, Toccata v ošetřené variantě (8,36 t ha⁻¹)
 Kategorie doporučení: D - doporučené, PD - především doporučené, O - ostatní

Přednost **Riziko**

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD

PŠENICE JARNÍ

Obdobně jako v jiných zemích Evropské unie i v České republice jsou vytvářeny Seznamy doporučených odrůd hlavních polních plodin, jejichž cílem je:

- usnadnit orientaci uživatelů v širokém sortimentu nabízených odrůd,
- poskytnout objektivní a nezávislé informace o odrůdách a jejich vhodnosti pro pěstební podmínky v České republice pěstitelům i zpracovatelům.

Seznam obsahuje popisy registrovaných odrůd pšenice jarní, které vykazaly v půdně-klimatických podmínkách České republiky velmi dobré výsledky v rámci registračních zkoušek a následně v systému zkoušení pro Seznam doporučených odrůd.

Pěstitelé by měli využívat odrůdy uvedené v seznamu, pokud nemají důkazy či zkušenosti, že jiná odrůda je pro jejich konkrétní stanovištní a pěstební podmínky vhodnější.

Hodnocení odrůd

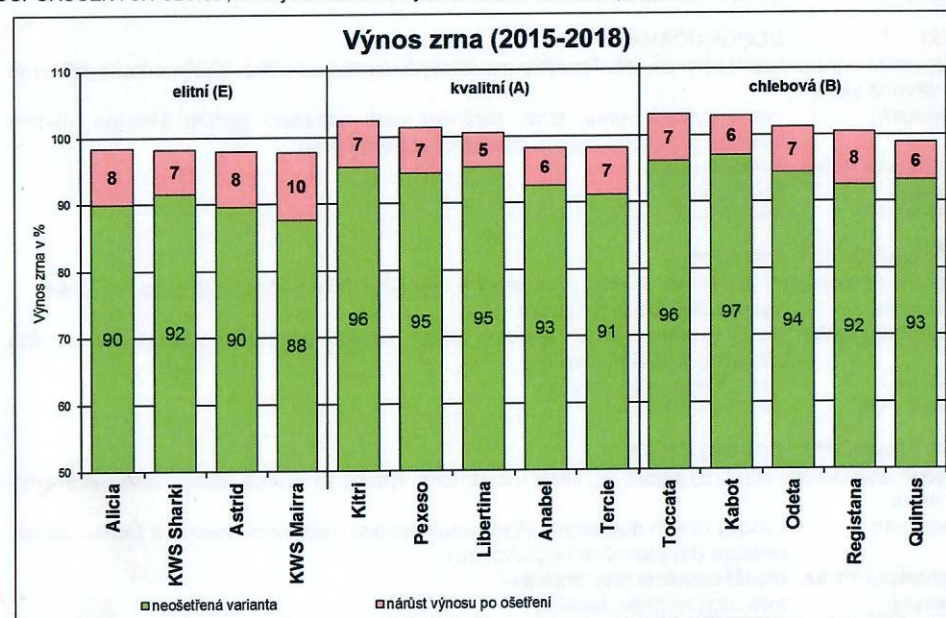
Odrůdy pšenice jarní jsou nejprve hodnoceny v rámci registračních pokusů ÚKZÚZ. Po úspěšném ukončení těchto zkoušek může udržovatel nebo zmocněný zástupce podat žádost o zařazení odrůdy do zkoušek pro Seznam doporučených odrůd.

Nově zařazené odrůdy mohou být na základě minimálně tříletých zkoušek zařazeny do seznamu jako **předběžně doporučené**. **Doporučené** mohou být odrůdy na základě minimálně čtyřletých zkoušek. **Ostatní** jsou odrůdy nesplňující některé z výchozích kritérií pro doporučení.

Hodnocení uvedených odrůd vychází z výsledků pokusů a testů prováděných v letech 2015-2018 na zkušebních stanicích ÚKZÚZ a zkušebních místech spolupracujících organizací. Zkoušení probíhá podle jednotné metodiky a pokusy jsou pravidelně kontrolovány pracovníky Národního odrůdového úřadu ÚKZÚZ.

Výchozími kritérii pro hodnocení odrůd jsou výnos zrna, jakost a agronomické vlastnosti (ranost, odolnost proti poléhání, odolnost vůči chorobám).

Podrobné informace lze získat na webových stránkách ÚKZÚZ (www.ukzuz.cz) nebo v publikaci SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD, která je každoročně v jarním období aktuálně vydávána.

Popisy odrůd

ALICIA CPG DOPORUČENÁ

Polopozdní odrůda elitní (E) jakosti. Rostliny má středně vysoké až vysoké, dobře odnožující, zrna má velké.

Přednosti: Vysoký obsah dusíkatých látek, vysoká objemová hmotnost.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: SELGEN, a.s.
Zástupce v ČR: SELGEN, a.s.

ANABEL CPG DOPORUČENÁ

Poloraná odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má středně vysoké až nízké, dobře odnožující, zrna má malé.

Přednosti: Odolnost proti napadení žlutou rzivostí pšenice (rzi plevovou) a padlím pšenice (padlím travním) na listu a v klasu.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: SELGEN, a.s.
Zástupce v ČR: SELGEN, a.s.

ASTRID CPG DOPORUČENÁ

Polopozdní odrůda elitní (E) jakosti. Rostliny má středně vysoké, středně odnožující, zrna má středně velké.

Přednosti: Vysoký obsah dusíkatých látek.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: SELGEN, a.s.
Zástupce v ČR: SELGEN, a.s.

KABOT CPG DOPORUČENÁ

Polopozdní odrůda chlebové (B) jakosti. Rostliny má středně vysoké, středně odnožující, zrna má velmi velké.

Přednosti: Velmi vysoký výnos zrna, odolnost proti napadení hnědou a žlutou rzivostí pšenice (rzi pšeničnou a plevovou).

Pěstitelská rizika: Menší odolnost proti napadení padlím pšenice (padlím travním).

Udržovatel: Strube Research GmbH & Co. KG, Německo
Zástupce v ČR: SAATEN - UNION CZ s.r.o.

KITRI CPG DOPORUČENÁ

Polopozdní odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má středně vysoké až nízké, dobře odnožující, zrna má středně velké.

Přednosti: Velmi vysoký výnos zrna, odolnost proti napadení padlím pšenice (padlím travním) a hnědou rzivostí pšenice (rzi pšeničnou).

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: SELGEN, a.s.
Zástupce v ČR: SELGEN, a.s.

KWS MAIRRA CPG OSTATNÍ

Poloraná odrůda elitní (E) jakosti. Rostliny má středně vysoké, středně odnožující, zrna má velké.

Přednosti: Vysoká objemová hmotnost.

Pěstitelská rizika: Menší odolnost proti napadení žlutou rzivostí pšenice a padlím pšenice (rzi plevovou a padlím travním).

Udržovatel: KWS LOCHOW GMBH, Německo
Zástupce v ČR: SOUFFLET AGRO a.s.

KWS SHARKI CPG DOPORUČENÁ

Středně raná odrůda elitní (E) jakosti. Rostliny má středně vysoké až vysoké, dobře odnožující, zrna má velké.

Přednosti: Vysoký obsah dusíkatých látek, odolnost proti napadení hnědou a žlutou rzivostí pšenice (rzi pšeničnou a plevovou).

Pěstitelská rizika: Menší odolnost proti poléhání.

Udržovatel: KWS LOCHOW GMBH, Německo
Zástupce v ČR: SOUFFLET AGRO a.s.

LIBERTINA CPA DOPORUČENÁ

Poloraná odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má středně vysoké, středně odnožující, zrna má středně velké.

Přednosti: Odolnost proti napadení žlutou rzivostí pšenice a padlím pšenice (rzi plevovou a padlím travním), vysoká objemová hmotnost.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: SELGEN, a.s.
Zástupce v ČR: SELGEN, a.s.

ODETA CPG DOPORUČENÁ

Raná až velmi raná odrůda chlebové (B) jakosti. Rostliny má středně vysoké, dobře odnožující, zrna středně velké.

Přednosti: Odolnost proti napadení žlutou rzivostí pšenice (rzi plevovou).

Pěstitelská rizika: Menší odolnost proti napadení padlím pšenice (padlím travním), nízká objemová hmotnost.

Udržovatel: SELGEN, a.s.
Zástupce v ČR: SELGEN, a.s.

PEXESO CPA DOPORUČENÁ

Středně raná odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má středně vysoké až vysoké, dobře odnožující, zrna má velké.

Přednosti: Vysoká objemová hmotnost.

Pěstitelská rizika: Nižší hodnota čísla poklesu.

Udržovatel: SELGEN, a.s.
Zástupce v ČR: SELGEN, a.s.

QUINTUS CPG OSTATNÍ

Polopozdní osinatá odrůda chlebové (B) jakosti. Rostliny má středně vysoké, dobře odnožující, zrna má velké.

Přednosti: Odolnost proti napadení žlutou rzivostí pšenice (rzi plevovou).

Pěstitelská rizika: Nižší hodnota čísla poklesu.

Udržovatel: Wiersum Plantbreeding B.V., Nizozemsko
Zástupce v ČR: B O R, s.r.o.

REGISTANA CPG DOPORUČENÁ

Středně raná odrůda chlebové (B) jakosti. Rostliny má středně vysoké až vysoké, méně odnožující, zrna má velké až velmi velké.

Přednosti: Odolnost proti napadení žlutou rzivostí pšenice (rzi plevovou).

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: SELGEN, a.s.
Zástupce v ČR: SELGEN, a.s.

TERCIE CPG OSTATNÍ

Poloraná odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má nízké, středně odnožující, zrna má malé.

Přednosti: Odolnost proti poléhání.

Pěstitelská rizika: Menší odolnost proti napadení hnědou rzivostí pšenice (rzi pšeničnou).

Udržovatel: SELGEN, a.s.
Zástupce v ČR: SELGEN, a.s.

TOCCATA CPA DOPORUČENÁ

Středně raná odrůda chlebové (B) jakosti. Rostliny má středně vysoké až vysoké, středně odnožující, zrna má velké až velmi velké.

Přednosti: Velmi vysoký výnos zrna, odolnost proti napadení žlutou rzivostí pšenice (rzi plevovou).

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: SELGEN, a.s.
Zástupce v ČR: SELGEN, a.s.